

Rapport

Rapport over een klacht over de politiechef van de regionale eenheid Amsterdam.

Datum: 03 april 2014

Rapportnummer: 2014/033

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat politieambtenaren van de regionale politie eenheid Amsterdam haar onnodig hebben opgehouden voor het uitschrijven van een boete toen zij op weg was naar een arts in verband met een spoedeisende medische situatie.

Bevindingen

Wat is er gebeurd?

Verzoekster reed met haar zus door Amsterdam. Tijdens deze autorit kreeg verzoekster in toenemende mate last van benauwdheid. Zij nam daarom telefonisch contact op met een huisartsenpost. De huisarts gaf aan dat verzoekster direct langs moest komen. Om bij de huisartsenpost te kunnen komen, moest verzoekster linksaf slaan terwijl het verkeersbord en de wegmarkering aangaf dat het wegverkeer op die kruising niet linksaf mocht slaan. Verzoekster stelde later dat ze het verkeersbord niet had gezien omdat het bord volgens haar werd bedekt door bladeren van bomen. Twee politieambtenaren D. en G. zagen verzoekster linksaf slaan. Politieambtenaar D. besloot daarop om verzoekster daarvoor een bekeuring te geven. In verband met het uitschrijven van de bekeuring werd verzoekster vlak voor de huisartsenpost staande gehouden.

Lezing verzoekster

Volgens verzoekster kwam politieambtenaar D. schreeuwend op haar af en maakte daarbij duidelijk dat verzoekster een bekeuring zou krijgen. Verzoekster gaf tegen D. aan dat ze met spoed op weg was naar de dokter omdat ze het benauwd had. Politieambtenaar D. vroeg aan verzoekster hoe laat zij een afspraak had met de huisarts.

Gelet op het antwoord was politieambtenaar D. van mening dat hij net genoeg tijd had om de bekeuring uit te schrijven. Tijdens het uitschrijven van de bekeuring gaf verzoekster nogmaals aan dat ze met spoed naar de dokter moest omdat haar situatie levensbedreigend was. Volgens verzoekster voelde zij zich op dat moment steeds lichter in haar hoofd worden, haalde ze piepend adem en kon zij nog maar halve zinnen uitbrengen waarbij zij gebogen over de motorkap van haar auto hing. Omdat verzoekster moeite had met praten, gaf haar zusje meerdere malen aan dat er sprake was van een noodsituatie. Zij verklaarde verder dat verzoekster steeds bleker en benauwder werd, haar hand op de borst legde, niet meer kon praten en, toen zij half was uitgestapt, half voorover gebukt stond.

Ondanks verzoeksters 'schreeuw' om hulp verzocht politieambtenaar D. haar om haar adres te spellen. Verzoekster kreeg hierdoor de indruk dat politieambtenaar D. haar aan het pesten was. Nadat verzoekster de bekeuring had ontvangen, is zij naar de huisarts gegaan die aangaf dat hij al een tijdje klaarstond om verzoekster op te vangen. Na

medisch onderzoek besloot de huisarts om verzoekster naar het ziekenhuis door te verwijzen waar zij na aankomst, blijkens een medische verklaring, direct op de afdeling longziekten werd opgenomen.

Lezing politieambtenaren

Tijdens de interne klachtbehandeling verklaarde politieambtenaar D. dat hij verzoekster zonder schreeuwen, had aangesproken. Hij had haar hooguit met luide stem gezegd dat ze het raam van haar auto moest openen. Tijdens het contact lieten verzoekster en haar bijrijdster op luide toon weten dat ze niet tevreden waren met de bekeuring. D. vroeg verzoekster om haar adres (straatnaam) te spellen omdat hij niet wist hoe hij het moest opschrijven. D. had verzoekster ook horen zeggen dat ze op weg was naar de huisartsenpost. Volgens D. heeft hij verzoekster niet hikkend horen praten, niet piepend horen ademhalen, haar lichaam niet zien schokken en niet gezien dat ze met haar lichaam half naast de motorkap van de auto hing. D. had op geen enkele wijze gezien of gehoord dat verzoekster ernstig benauwd was of zich in een levens-bedreigende situatie bevond. Verzoekster was zelf aan komen rijden met de auto. Volgens D. heeft de bekeuringssituatie niet langer dan acht minuten geduurd. D. verklaarde verder dat het nooit zijn intentie is geweest om verzoekster hulp te onthouden. Hij zou verzoekster direct naar een arts hebben laten gaan als hij ook maar enigszins zou hebben gezien dat verzoekster hulpbehoevend was.

Politieambtenaar J. verklaarde tijdens de interne klachtbehandeling dat zij verzoekster wel had horen zeggen dat zij benauwd was en dat zij naar de huisartsenpost onderweg was om haar medicijnen op te halen. Volgens J. was het buiten het feit dat verzoekster haar hand op de borst legde, niet aan haar af te zien dat zij benauwd was. J. hoorde verzoekster ook niet met piepende stem spreken en zag of hoorde haar ook niet naar adem happen. Ook heeft J. verzoekster niet horen zeggen dat haar situatie levensbedreigend was of dat zij zich in een noodsituatie bevond. Als dat wel zo het geval was geweest dan zou J. verzoekster naar de huisartsenpost hebben begeleid.

Beoordeling

Het evenredigheidsvereiste houdt in dat de overheid een middel kiest om haar doel te bereiken dat niet onnodig ingrijpt in het leven van de burger en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel. Dit vereiste brengt met zich mee dat een burger die dringend medische behandeling nodig heeft, tijdens een bekeuringssituatie niet langer wordt opgehouden dan absoluut noodzakelijk is.

Verzoekster voelde tijdens een autorit plotseling een astma-aanval aankomen die gepaard ging met een toenemende mate van benauwdheid. In dat kader nam verzoekster contact op met de huisartsenpost die haar adviseerde om meteen langs te komen. Tijdens het laatste deel van de autorit naar de huisartsenpost pleegde verzoekster een

verkeersovertreding waarvoor zij een stopteken kreeg van de politie. Voor de huisartsenpost werd verzoekster aan de kant van de weg gezet. De Nationale ombudsman stelt vast dat de lezing van verzoekster en haar zus op bepaalde punten niet overeenkomt met de lezing van de twee betrokken politieambtenaren D. en J. Desondanks acht de Nationale ombudsman het, gelet op de verklaring van politieambtenaar J., wel aannemelijk dat verzoekster in ieder geval aan de beide politieambtenaren kenbaar heeft gemaakt dat zij zich benauwd voelde en in dat kader een bezoek aan de huisarts wilde brengen.

Uitgangspunt is dat een burger bij een gemiddeld, niet spoedeisend, bezoek aan een arts zal moeten accepteren dat hij door een bekeuringssituatie later of te laat op de afspraak zal kunnen verschijnen. Dat behoort tot het maatschappelijk risico. In medische noodgevallen waarin ogenblikkelijk hulp nodig is van een arts, zal een bekeuringssituatie in persoon geen doorgang moeten vinden. Dergelijke noodgevallen zullen bijna altijd wel voor een ieder duidelijk te onderkennen zijn. Er zijn echter ook situaties denkbaar waarin een burger voelt dat snel medisch ingrijpen noodzakelijk is maar die noodzaak voor een niet medisch geschoolde derde niet altijd direct te onderkennen is. In dit grijze gebied kan de beleving van een burger die medisch hulpbehoevend is, afwijken van de beleving en inschatting van een politieambtenaar. De vraag die zich hier opdringt is hoe lang een burger in een dergelijke situatie mag worden stilgehouden voor het uitschrijven van een bekeuring voor een verkeersovertreding.

Wanneer een politieambtenaar zelf 'op heterdaad' een verkeersovertreding waarneemt dan kan hij de bestuurder van een voertuig direct in persoon een bekeuring opleggen. In dat kader kan hij inzage vorderen in het identiteitsbewijs van de betreffende bestuurder zodat hij diens identiteit kan vaststellen. Indien de politieambtenaar vaststelt dat de strafbare gedraging heeft plaatsgevonden met een motorrijtuig waarvoor een kenteken is opgegeven dan kan, indien niet direct kan worden vastgesteld wie de bestuurder is van het betreffende motorrijtuig, op grond van artikel 5 van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv) (zie Achtergrond) de bekeuring worden opgelegd aan degene op wiens naam het kenteken op dat moment geregistreerd stond.

Voor politieambtenaar D. had een snelle verificatie van verzoeksters identiteitsbewijs en autopapieren kunnen opleveren dat bestuurster en kentekenhouder een en dezelfde persoon waren. Hij had er, gelet op de situatie, desnoods voor kunnen kiezen om op grond van artikel 5 Wahv aan verzoekster een bekeuring op kenteken uit te schrijven. De aankondiging van beschikking had achter de ruitenwisser van verzoeksters auto kunnen worden achtergelaten. Indien politieambtenaar D. deze werkwijze had gevolgd, had verzoekster sneller naar de huisarts kunnen gaan. Al met al is de Nationale ombudsman van oordeel dat de betrokken politieambtenaren in de gegeven omstandigheden prioriteit hadden moeten geven aan het spoedeisende bezoek van verzoekster aan de huisarts boven het ter plaatse opvragen van gegevens voor het uitschrijven van een bekeuring. Door dit niet te doen, heeft de politie gehandeld in strijd met het evenredigheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de politieambtenaren van de regionale eenheid Amsterdam, die wordt toegerekend aan de politiechef, is gegrond wegens schending van het evenredigheidsvereiste.

de Nationale ombudsman,

mr. F.J.W.M. van Dooren,

waarnemend ombudsman

Achtergrond

Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wahv)

Artikel 5

"Indien is vastgesteld dat de gedraging heeft plaatsgevonden met of door middel van een motorrijtuig waarvoor een kenteken is opgegeven, en niet aanstonds is vastgesteld wie daarvan de bestuurder is, wordt, onverminderd het bepaalde in artikel 31, tweede lid, de administratieve sanctie opgelegd aan degene op wiens naam het kenteken ten tijde van de gedraging in het kentekenregister was ingeschreven. Daarbij wordt hij gewezen op het bepaalde in artikel 8."